

Broj/Број: 01,02,03-05-500/07
Sarajevo/Сарајево: 22.11.2007. godine

**IZVJEŠTAJ SA 7. CETINSJKOG PARLAMENTARNOG FORUMA
18 – 20. NOVEMBRA 2007.**

Na 7. *Cetinjskom parlamentarnom forumu*, održanom u Cetinju od 18. do 20. novembra 2007, učestvovali su g. Beriz Belkić, zamjenik predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, g. Branko Zrno, predsjedavajući Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH PS BiH, g. Slobodan Šaraba, zamjenik predsjedavajućeg Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH i g. Adem Huskić, član Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH. U pratnji delegacije putovala je gđica Marina Mijačević, stručni suradnik u Sektoru za međunarodne odnose i protokol Parlamentarne skupštine BiH.

Na forumu su učestvovali predsjednici i članovi komisija za odbranu i sigurnost parlamenata sljedećih zemalja: Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Grčke, Makedonije, Srbije i Slovenije.

Forum je obuhvatio tri teme:

- 1. *Zemlje jugoistočne Evrope na putu integracija u NATO: proširenje kao povećanje sigurnosti?***
- 2. *NATO, EU i izazovi reforme sektora odbrane i sigurnosti***
- 3. *Parlamentarni nadzor nad unutrašnjim razvojem u oblasti sigurnosti***

Otvarajući skup, predsjednik crnogorskog parlamenta, g. Ranko Krivokapić naglasio je da regija zapadnog Balkana treba postati evropska zona mira i saradnje u interesu svih. Smatra da su izazovi veliki i da se samo zajednički mogu naći dobri odgovori na njih. Vjeruje kako region ima dovoljno snage i samosvijesti da „loše procese“ sa početka devedesetih godina prošlog stoljeća okrene u pravcu evropskih i evroatlanskih integracija. Iznio je mišljenje kako region nema alternativu te da naš put vodi k Zapadu, u sistem koji dijeli društvene, političke i kulturne vrijednosti života.

Poslije izlaganja g. Krivokapića, prisutnima se obratila i šefica OSCE-ove misije u Crnoj Gori, gđa Paraschiva Badescu, koja je stajališta da parlamentarci uvijek imaju najbitniju ulogu u sigurnosti i stabilnosti društva. Ocjenjujući da sigurnost ne podrazumijeva samo vojsku, kazala je kako bi predstavnici i institucije parlamenata trebali igrati važniju ulogu u tim područjima te biti jamac sigurnosti kako u svojim zemljama tako i u regiji. Ona smatra kako se ne radi samo o tome da parlament na institucionalnom nivou radi na interesu stabilnosti, već da to čine i svaki predstavnik pojedinačno.

Nakon ova dva pozdravna govora kojima je otvoreno zasjedanje, po abecednom redu obratili su se i predstavnici ostalih zemalja.

U ime Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, g. Beriz Belkić čestitao je svim zemljama koje su napravile pomake u procesu potpisivanja sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, kao i onima koje su ga već potpisale, naglašavajući da mi u BiH, nažalost, „ponavljamo razred“. Budući da dogovor o reformi policije nije uspio, rekao je kako Bosna i Hercegovina u ovom trenutku ima vrlo ozbiljan problem zastoja u potpisivanju sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Iznio je mišljenje da je jedno od najznačajnijih pitanja za BiH, pitanje uređenja zemlje, za koje postoje različite opcije, od građanske opcije do države unije. Gospodin Belkić vjeruje kako je moguće naći sredinu na način koji će odgovarati svima u BiH kako bi ona mogla izvršavati svoje obaveze. Mišljenja je da je najvažnije izgraditi određenu političku strukturu koja će obavljati državne funkcije, te da je za nas iznimno važno poštivanje državnog dostojanstva, ali i da naši susjedi shvate kako su njihovi sunarodnjaci državljani BiH koji svi imaju jednaka prava u zemlji. Stoga bi, po njegovom mišljenju, Bosni i Hercegovini za početak bilo dovoljno da njezini građani kažu da su pripadnici BiH. Trenutačno stanovništvo BiH živi u strahu i sa zebnjom očkuje dogovore lidera političkih partija. Istaknuo je da svi zajedno trebamo raditi s ciljem izgradnje stabilnosti svake zemlje i regije u cjelini, te pomoći jedni drugima koliko je to moguće.

Uz delegaciju Parlamentarne skupštine BiH, na Forumu je učestvovao i ministar odbrane BiH, g. Selmo Cikotić. On je u svom obraćanju naglasio kako od svih zemalja regije na tranzicijskom putu očekuje da promijene svoj položaj i uz puno napora iz položaja korisnika sigurnosnih i obrambenih funkcija prerastu u partnera. Istaknuo je da su se sve zemlje priključile NATO-u da bi nakon toga bile primljene u EU. Poručio je učesnicima da put zemlje kandidata prema NATO-u predstavlja angažiranost i uključenost cijele države i društva. Vjeruje kako svi u regionu uviđaju da se vrata EU i NATO-a ne otvarju u Bruxellesu, nego u našim prijestolnicama, u regionu kojem pripadamo. Mišljenja je da se do rješenja krize može doći dogovorom sva tri naroda. Bosna i Hercegovina može opstati i pobijediti samo ako pobijede i Bošnjaci i Srbi i Hrvati. Naglasio je kako je to mehanizam rješavanja krize, ostvariv samo međusobnim dogovorom triju konstitutivnih naroda i njihovih političkih predstavnika, pri čemu je vrlo bitna kultura kompromisa.

U ime delegacije PS BiH učesnicima se obratio i g. Branko Zrno. Gospodin Zrno je iskazao posebno zadovoljstvo zbog organiziranja Forumu, te pozdravio to što su konačno predstavnici zemalja regije jugoistočne Evrope sjeli i počeli razgovarati o zajedničkim problemima i postupcima kako bi ostvarili zajednički cilj, a to su evropske integracije. Smatra da je nezahvalno biti predsjedavajući ove Komisije pod bosanskohercegovačkim uslovima, jer se Bosna i Hercegovina nalazi u specifičnom procesu i tranzicije i transformacije. Ipak, istaknuo je da Komisija dobro funkcioniše i aktivno saraduje sa OSCE misijom u BiH, te da ima punu podršku Stožera NATO-a, kao i ostalih međunarodnih organizacija. Također, Komisija ima odličnu saradnju i sa komisijama u regionu. I g. Zrno je mišljenja da je ključni problem zbog kojeg kaskamo pristupanju reforma policije.

Kada je u pitanju ostvarivanje parlamentarnog nadzora u području sigurnosti g. Cikotić je istaknuo postojanje dobre sardnje između državnih odbrambenih sektora BiH. Kroz komunikaciju s parlamentom Ministarstvo vidi najjačeg partnera u rješavanju problema. Također, izrazio je zadovoljstvo komunikacijom sa parlamentarnim komisijom koju Ministarstvo odbrane izvještava o svim svojim aktivnostima te dostavlja najveći dio dokumenata, a predstavnike parlamentarne komisije i poziva na sve značajnije događaje i aktivnosti kako bi komisija imala potpun uvid u sva događanja u Ministarstvu. Mišljenja je da je potrebno prenijeti nadzor na sfere koje najviše mogu biti zloupotrijebljene kao što su informacijsko-obavještajne službe. Gospodin Zrno iznio je stajalište da je kontrola iznad saradnje te da sa dosadašnje saradnje komisija treba preuzeti funkciju kontrole, a u BiH se dešava upravo suprotno – kontrolišu se parlamentarci.

G.Šaraba u svojem je obraćanju istaknuo, kako je unatoč svemu, BiH provela i provodi brojne reforme na koje su svi u Parlamentarnoj skupštini BiH ponosni, a od kojih su najznačajnije reforma

odbrane, reforma visokog obrazovanja i reforma pravosuđa. Iako je reforma policije vrlo specifična, BiH ima vrlo dinamičan proces. Iskazao je optimizam glede rješavanja toga pitanja na najbolji način i glede dogovora i onih 10% neriješenih pitanja koja koče potpisivanje sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Naglasio je da je za BiH specifično što će ulaskom BiH u međunarodne institucije, međunarodna zajednica postepeno napuštati BiH, jer je institucija Visokog predstavnika specifična za BiH.

Nakon dvodnevnog otvorenog i direktnog razgovora o situaciji u regionu važno je napomenuti da su se svi učesnici složili da je najbolji put ka evro-atlanskim integracijama regionalna saradnja zemalja Zapadnog Balkana te da ona predstavlja put ka ostvarivanju članstva u EU i NATO-u, gdje je uloga parlamenata kao najviših zakonodavnih tijela nezamjenjiva. Proces evro-atlanskih aktivnosti predstavlja za sve zemlje regiona strateški cilj. Istaknuto je da saradnja zakonodavnih institucija u ovoj oblasti, osim većeg stepena demokratizacije samog procesa otvara mogućnost razvoja suradnje i u drugim oblastima, posebno vanjskoj politici u procesu evropskih integracija.

Prvu večer po dolasku u Crnu Goru održan je i sastanak između g. Beriza Belkića i g. Ranka Krivokapića gdje je razgovarano o trenutnoj političkoj situaciji u našoj zemlji. Naglašena je potreba dijaloga u rješavanju svih problema koji koče daljni razvoj i rješavanje trenutne krize u našoj zemlji.

Izvještaj sačinila:
Marina Mijačević

Saglasan:
Beriz Belkić

Prilog: Zajednička izjava usvojena na Forumu

Dostaviti:

- Kolegiju oba doma PSBiH
- Kolegiju Sekreterijata
- Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost
- Sektoru za međunarodne odnose i protokol

